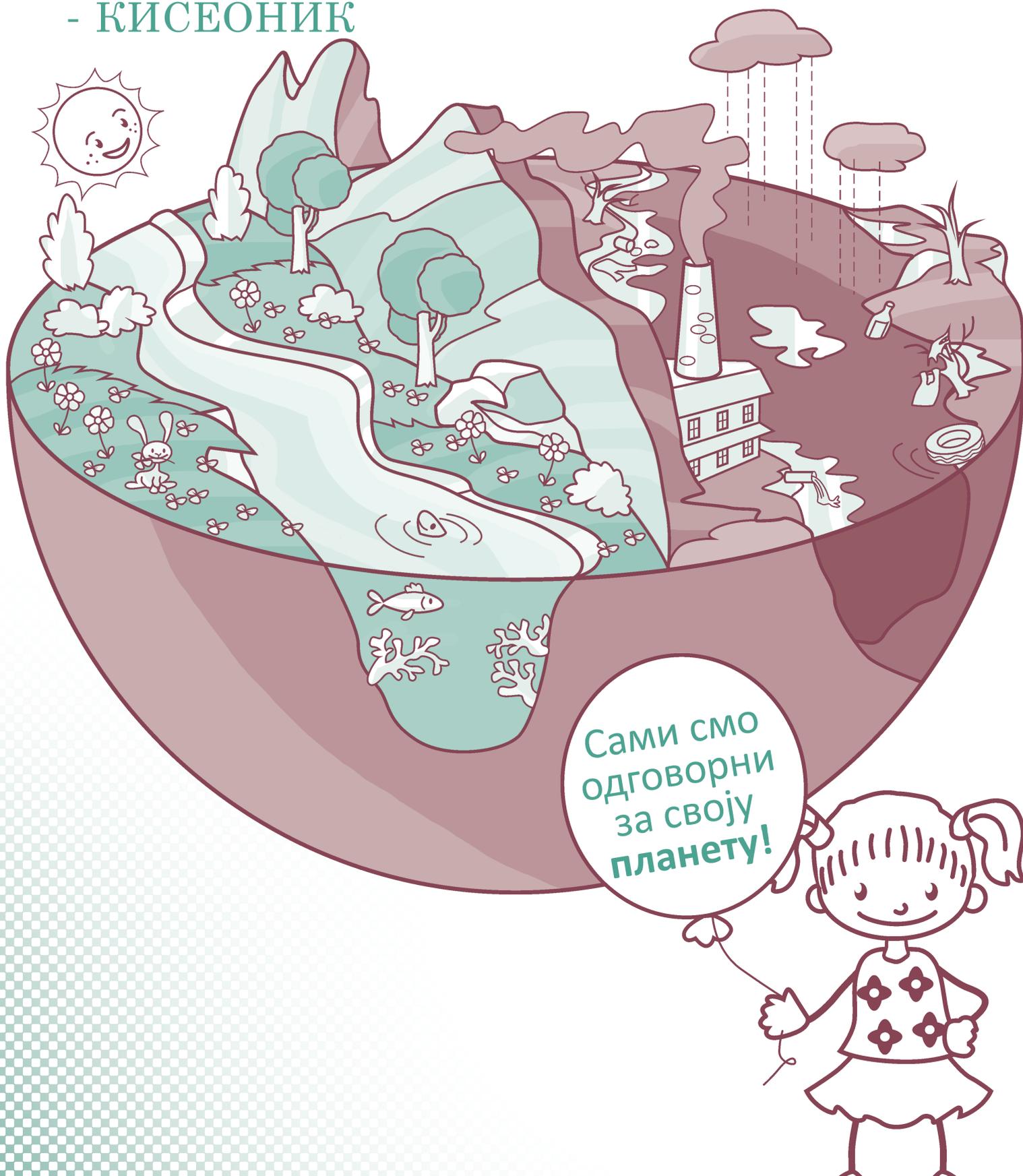

Илустровао:
Зоран Пешкан

ЗА ЖИВОТ НА ЗЕМЉИ СУ НАМ ПОТРЕБНИ:

- ЕНЕРГИЈА
- ВОДА
- КИСЕОНИК

ЕНЕРГИЈА

Све што нас окружује засновано је на коришћењу енергије.

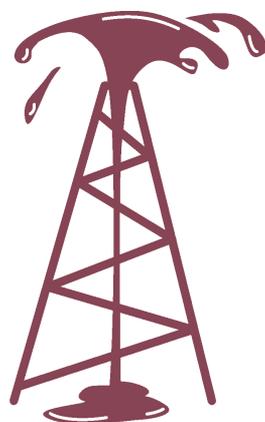

- Енергију добијамо од хране коју узимамо.
- Биљке добијају енергију од Сунчеве светлости.
- Животиње једу биљке и друге животиње.
- Машине добијају енергију сагоревањем горива (нафте, угља, гаса...).

Зеленом бојом заокружи **ОБНОВЉИВЕ** изворе енергије, а црвеном **НЕОБНОВЉИВЕ**.

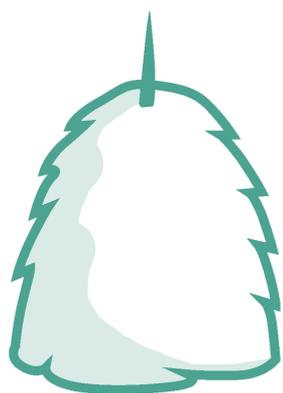
Ветар

Нафта

Сунце

Биомаса

Геотермална енергија

Земни (природни) гас

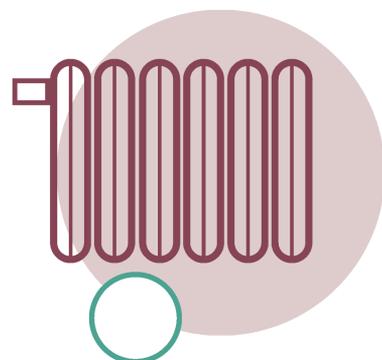
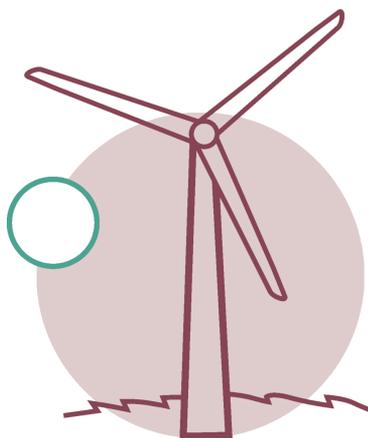
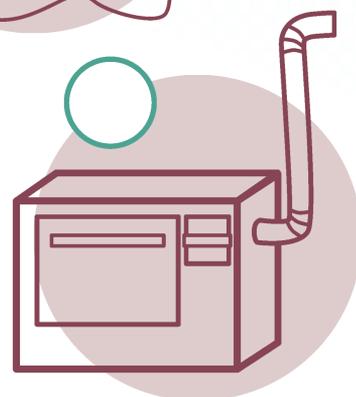
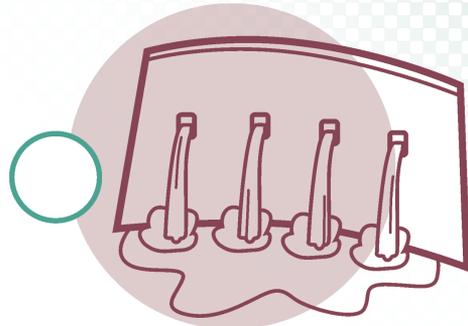
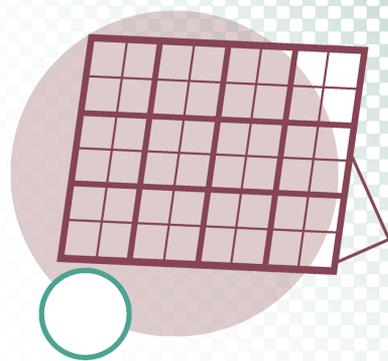
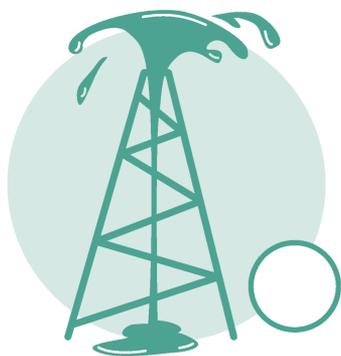
Угаљ

Вода

Повежи цртеже.

ВОДА

Астронаути су Земљу прозвали „Плавом планетом“ зато што се она састоји од:

- 71% воде
- 29% копна.

Обоји цртеже и уочи разлике КОПНО — ВОДА.

Уколико отпад бацамо у воду уместо у одговарајућу канту, сав тај отпад ће завршити у нашој чаши.

Извори воде се загађују свакодневно. Да ли ћемо имати чисту воду зависи од нас самих.

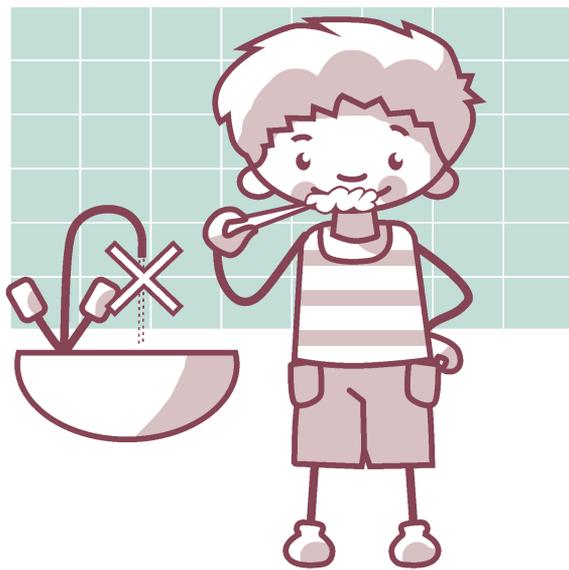
Иако знају да је **ВОДА** драгоцена, људи својим немарним понашањем и начином живота (фабрикама, воденим саобраћајем, ...) уништавају водене екосистеме.

Воду треба штедети, јер у неким деловима света нема пијаће воде.

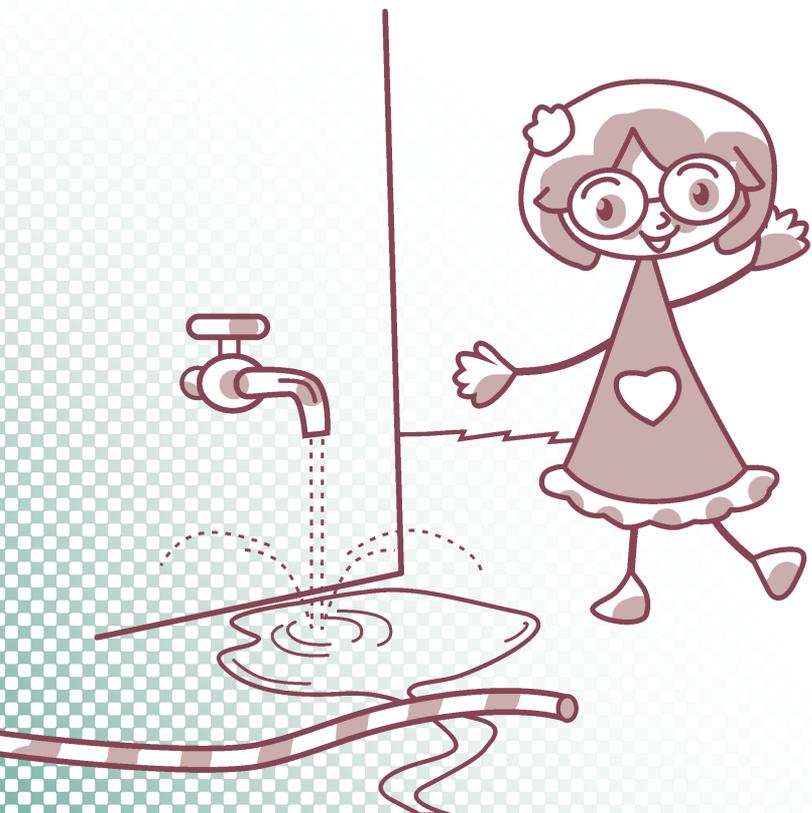
Како штедимемо воду?

Затвори славину док переш зубе.

Уколико наиђеш на славину која капље, заврни је.

Док се тушираш рационално користи воду.

Колико је потребно да се разгради?

An illustration of an underwater scene. Various pieces of trash are shown floating in the water, with bubbles around them. The trash includes toilet paper, plastic bags, cardboard, cigarettes, plastic cutlery, cans, diapers, and fishing hooks. Each piece of trash is accompanied by a text label indicating how long it takes to decompose.

Тоалет папир
1 месец

Цигарете
10 година

Пластични прибор
100 - 1000 година

Пластичне кесе
10-20 година

Лименке
200 година

Картон
2 месеца

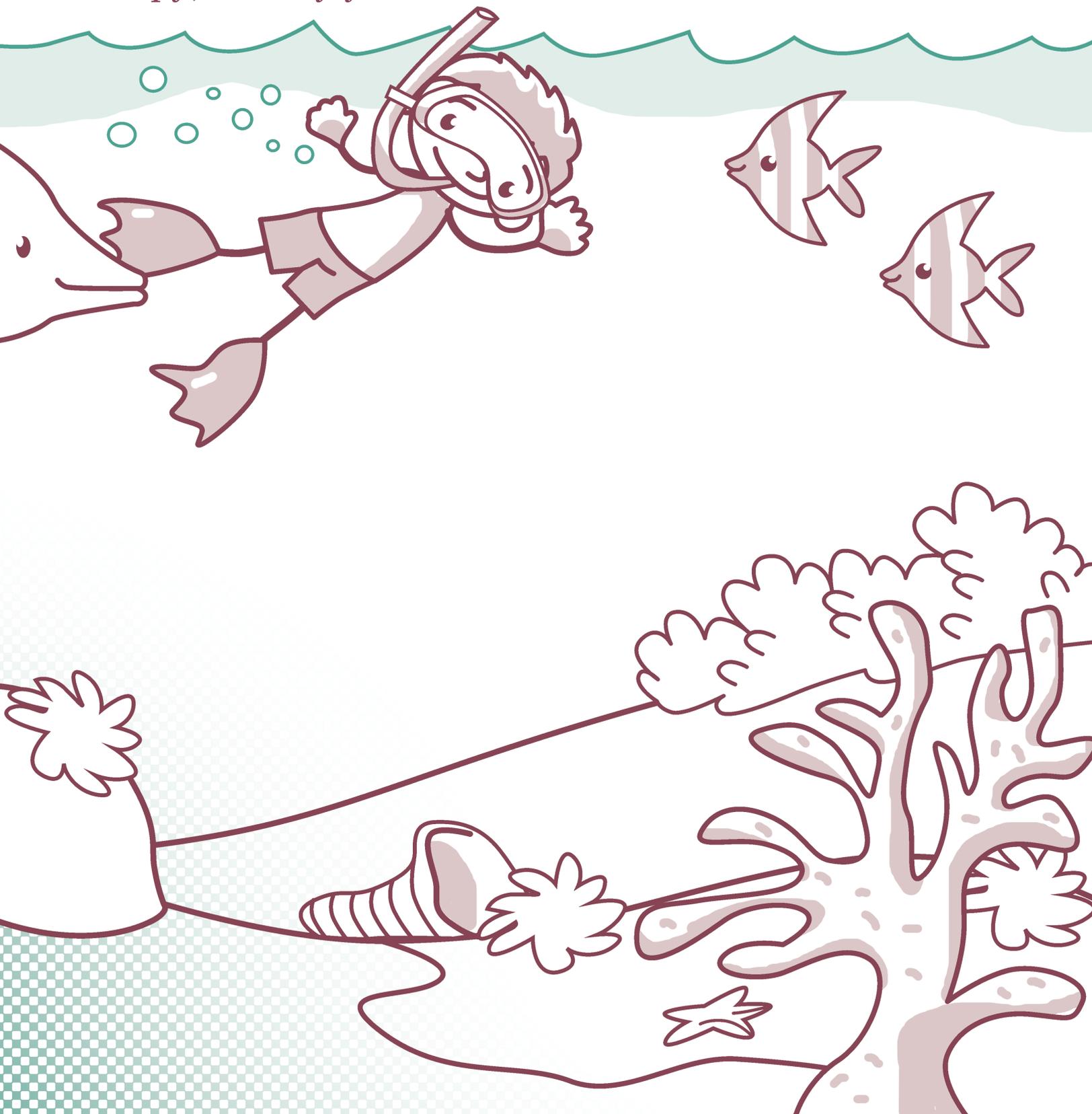
Пелене
450 година

Удице за рибе
600 година

Неке пластике се никада не разграде.

Заврши цртеж до краја – додај још неку рибу у мору, по својој жељи.

КИСЕОНИК

Кисеоник је неопходан за живи свет на планети Земљи.

Шуме и биљке су природни произвођачи кисеоника.

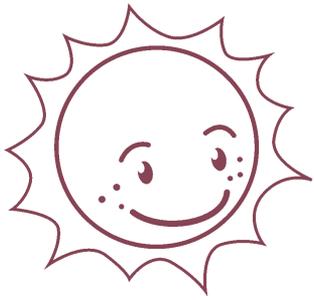
15- тамна зелена

0- браон

26- плава

20- сивкасто

12- наранџаста

Зеленило утиче на
смањење температуре
у врелим летњим
месецима и помаже у
смањењу нивоа буке.

Зеленило позитивно
утиче на човека и зато је
битно садити ново дрвеће,
а старо чувати.

Зеленило штити од
чађи и прашине.

Сачувајмо чисту воду,
птице, пчеле и роду,
нека цела планета блиста,
када је околина чиста!

Направи
цртеж
на ову
тему.

Н	Е	К	О	К	Л	И	М	А	Е
У	С	Т	А	Н	И	Ш	Т	Е	Н
У	П	О	Т	Р	Е	Б	И	И	О
К	Ш	Т	А	Ф	А	У	Н	А	З
В	И	А	Ј	П	А	Р	К	Н	Е
Ф	Е	С	П	Р	Љ	А	Ј	В	Л
О	Е	Ђ	Е	О	Б	И	Љ	К	Е
Т	К	О	Л	Л	И	Н	У	Ч	Њ
О	У	В	А	Ј	Е	Р	Е	С	А
С	У	Р	С	Е	Ш	К	Т	Е	В
И	Р	Е	С	У	Р	С	И	Д	А
Н	И	Д	А	П	Р	И	Р	Ш	Њ
Т	С	А	Ч	У	В	А	Ј	О	Е
Е	Ш	Т	Е	Д	И	Д	А	В	И
З	Ш	Ф	Л	О	Р	А	Е	В	Р
А	Е	Д	Р	В	Е	Ђ	Е	Д	И

ЕКОКЛИМА
 ФАУНА
 ДРВЕЋЕ
 САЧУВАЈ
 ПАРК
 БИЉКЕ
 ФОТОСИНТЕЗА
 РЕСУРСИ
 ОЗЕЛЕЊАВАЊЕ
 ФЛОРА
 КИСЕЛЕ КИШЕ
 УПОТРЕБИ
 ШТЕДИ
 СТАНИШТЕ

решење осмосмерке

□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

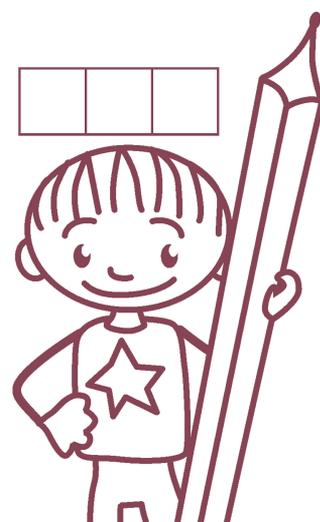
□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Реши осмосмерку – преостала слова читајући редом дају решење.

А	М	Б	А	Л	А	Ж	А	П	З
Л	А	В	О	Д	А	Н	Р	Е	Е
Т	О	Т	П	А	Д	А	Е	Е	М
З	С	Е	М	Љ	А	Ј	Ц	К	Љ
П	У	З	Е	П	О	Н	И	О	А
Л	Н	А	Ж	Л	Ч	В	К	Л	А
А	Ц	Г	И	А	У	А	Л	О	Ш
Н	Е	А	В	С	В	З	И	Г	П
Е	Н	Ђ	О	Т	А	Д	Р	И	А
Т	А	Е	Т	И	Њ	У	А	Ј	П
А	Ј	Њ	В	К	Е	Х	Њ	А	И
Е	Ђ	Е	И	А	Д	О	Е	М	Р
И	А	Т	М	О	С	Ф	Е	Р	А
С	Т	А	К	Л	О	З	А	Т	О
Ј	К	Л	И	М	А	Е	Ч	У	В
Е	Н	Е	Р	Г	И	Ј	А	А	М

АМБАЛАЖА
 ЕНЕРГИЈА
 КЛИМА
 ЖИВОТ
 ВАЗДУХ
 ЗЕМЉА
 ПАПИР
 ЕКОЛОГИЈА
 ОТПАД
 ПЛАСТИКА
 ОЧУВАЊЕ
 СУНЦЕ
 ПЛАНЕТА
 РЕЦИКЛИРАЊЕ
 СТАКЛО
 ЗАГАЂЕЊЕ
 АТМОСФЕРА
 ВОДА

решење осмосмерке

За очување здраве животне средине веома нам је битна **рециклажа**.

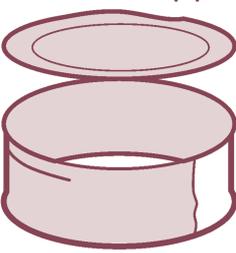
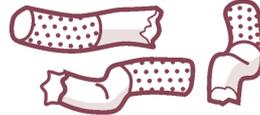
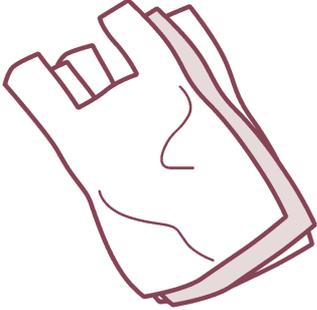
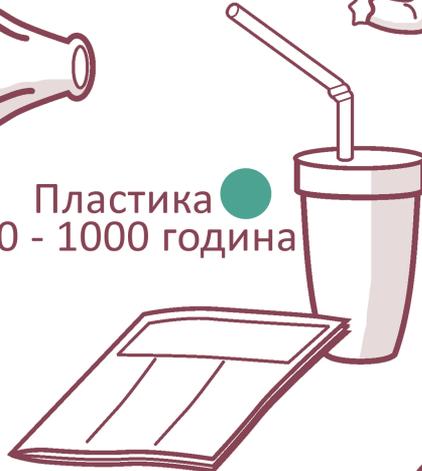
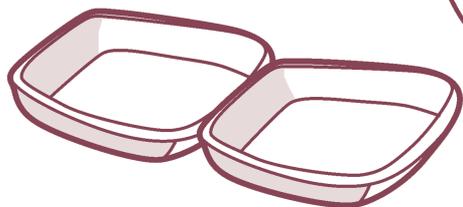
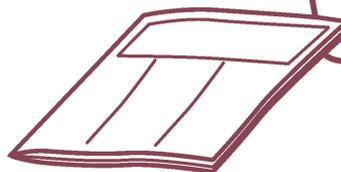
Рециклирање је издвајање, сакупљање, прерада и поновно коришћење старог материјала. Рециклирањем смањујемо загађење проузроковано отпадом и смањујемо потребу за коришћењем природних ресурса.

Повећањем популације имамо све мање места за отпад, и зато рециклажом уклањамо део отпада који негативно утиче на природу.

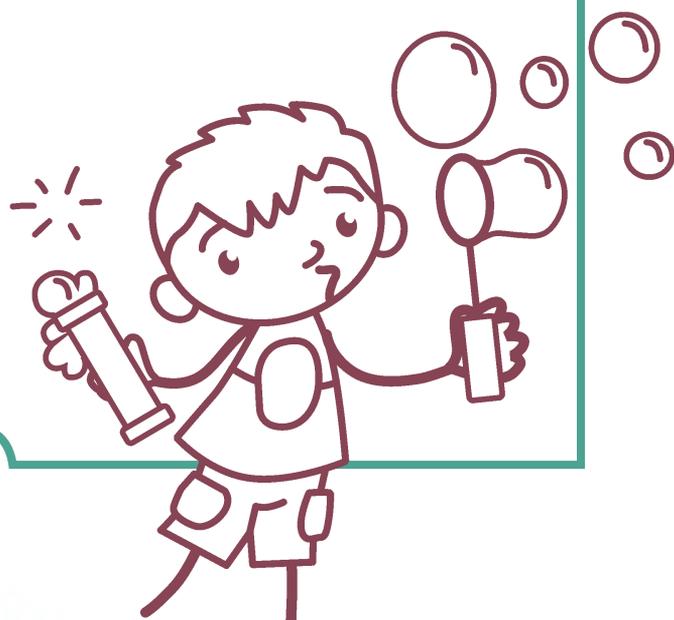
Веома је битно правилно разврстати отпад.

Узми бојице и одговарајући отпад повежи са одговарајућом кантом.

<p>● Шибица 3 месеца</p> 	<p>● Метална конзерва 10 - 100 година</p> 	<p>● Жвакаћа гума 5 година</p> 	<p>● Пластична картица 1000 година</p>
<p>● Стакло 4000 година</p> 	<p>● Цигарета 3 месеца</p> 	<p>● Пластична кеса 100 - 1000 година</p> 	
<p>● Воће и поврће 3 - 6 месеци</p> 	<p>● Пластика 100 - 1000 година</p> 	<p>● Стиропор 1000 година</p> 	
<p>● Новине 3 - 12 месеци</p> 			

Цртежом прикажи како ти можеш да помогнеш да
нам ваздух буде **чистији**?

ЕКО САВЕТИ

Уместо да превише загревамо просторије у којима боравимо требало би да се обучемо топлије.

Уместо аутомобила возимо бицикл, ролере, тротинет или ако идемо у дуже војње користимо јавни превоз.

Засадимо дрво.

Обоји цртеже.

Не разбацујмо смеће, већ чувајмо природу.

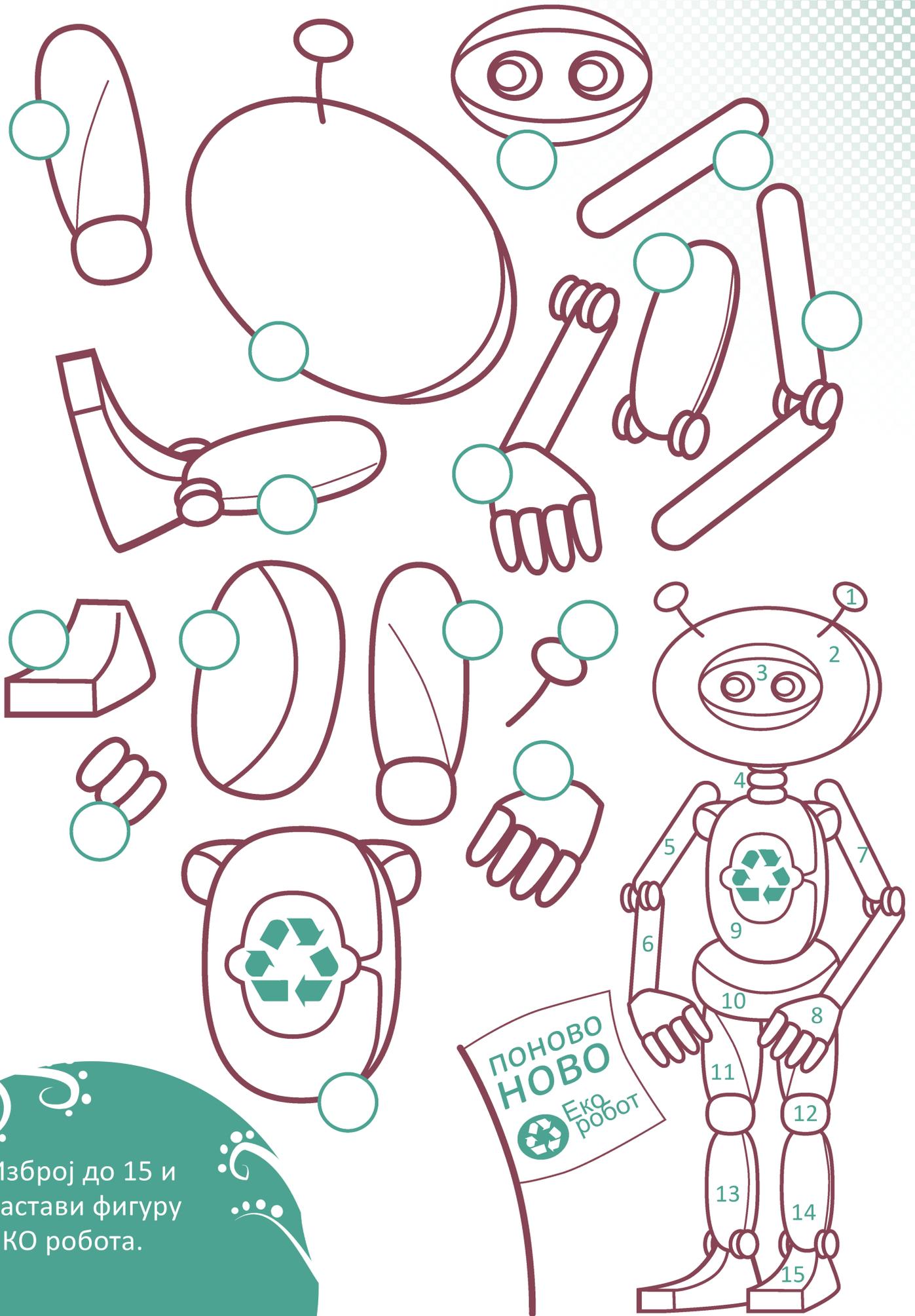

Планета је срећна
када **бринемо** о њој.

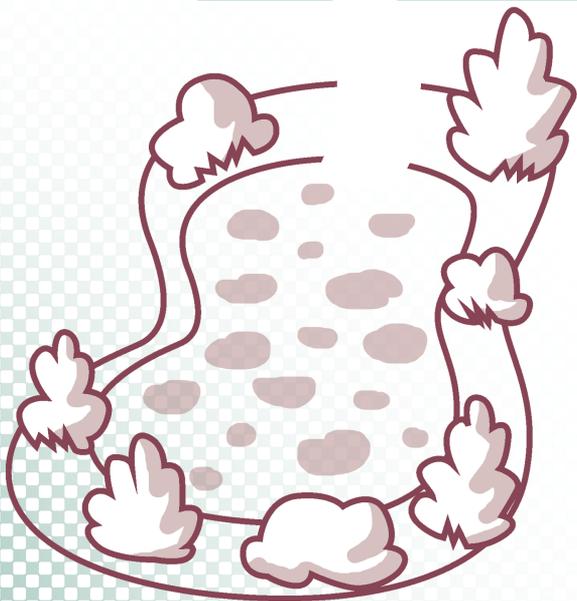
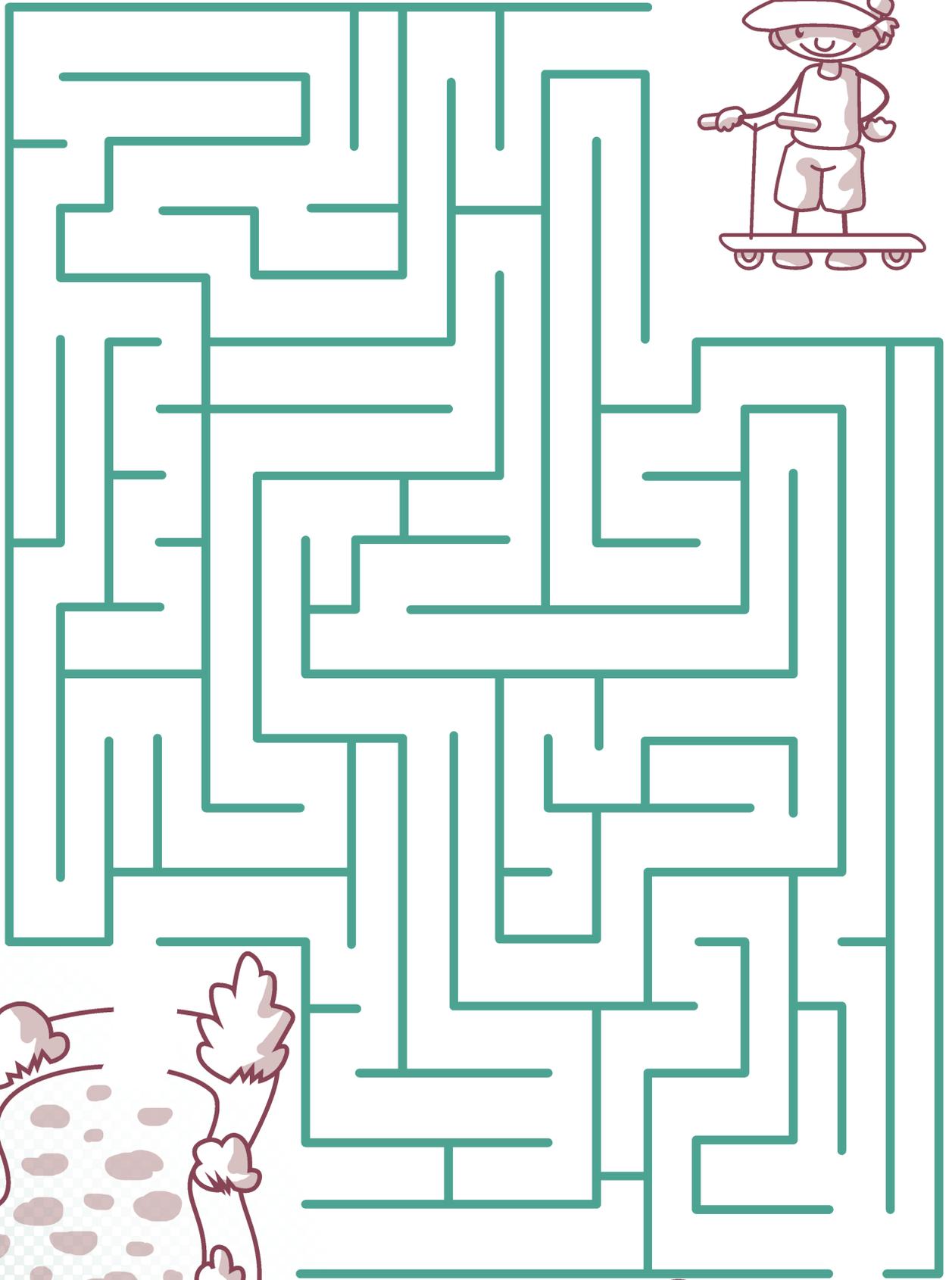
Обоји цртеж
по својој
жељи.

Састави слику уз помоћ бројева.

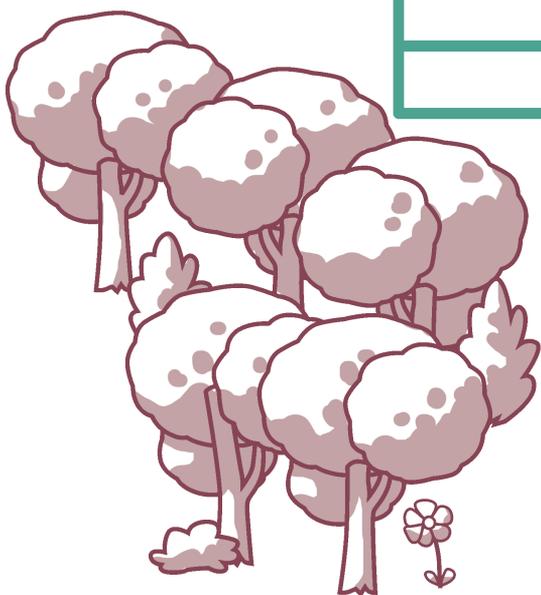
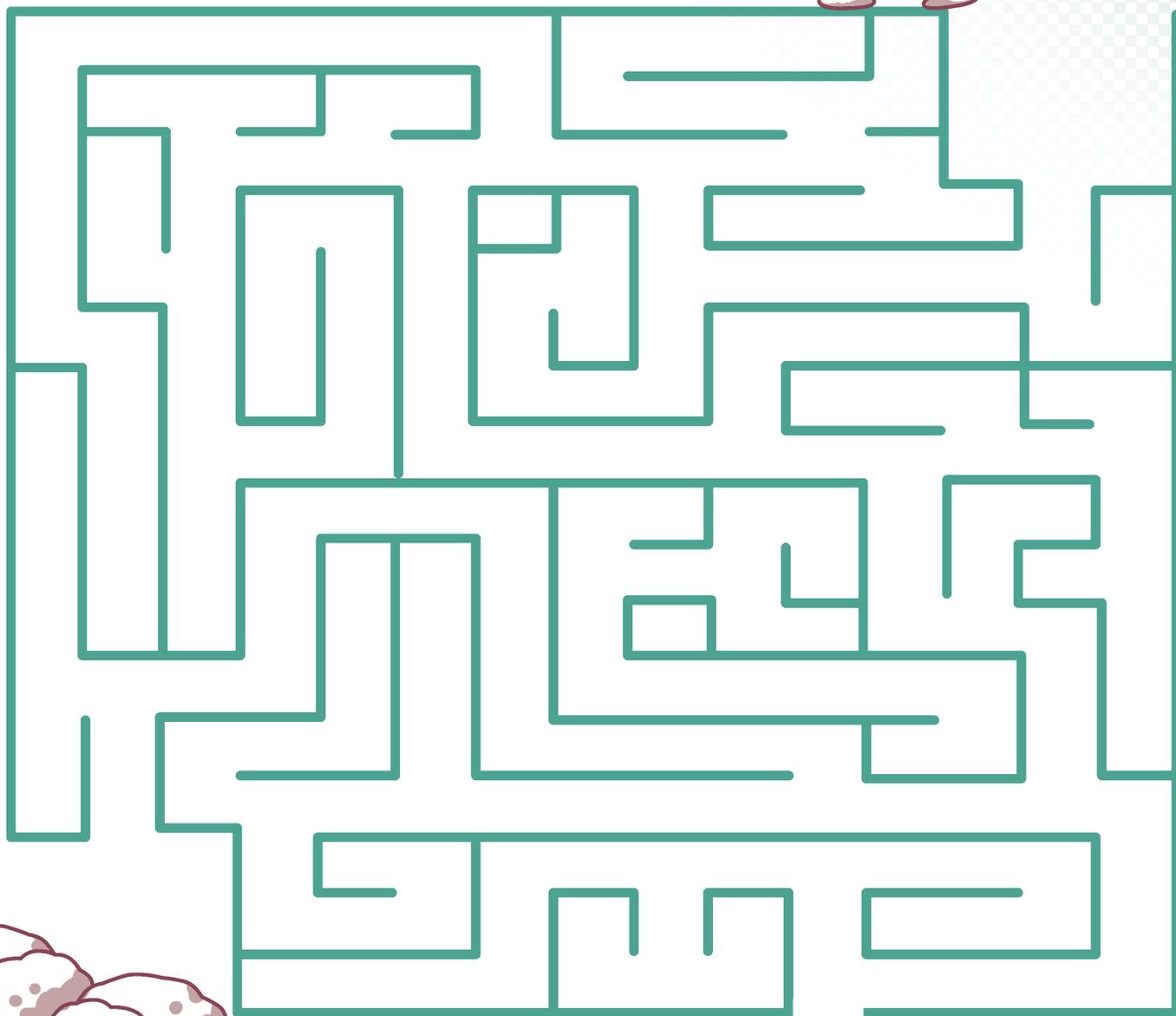

Изброј до 15 и састави фигуру ЕКО робота.

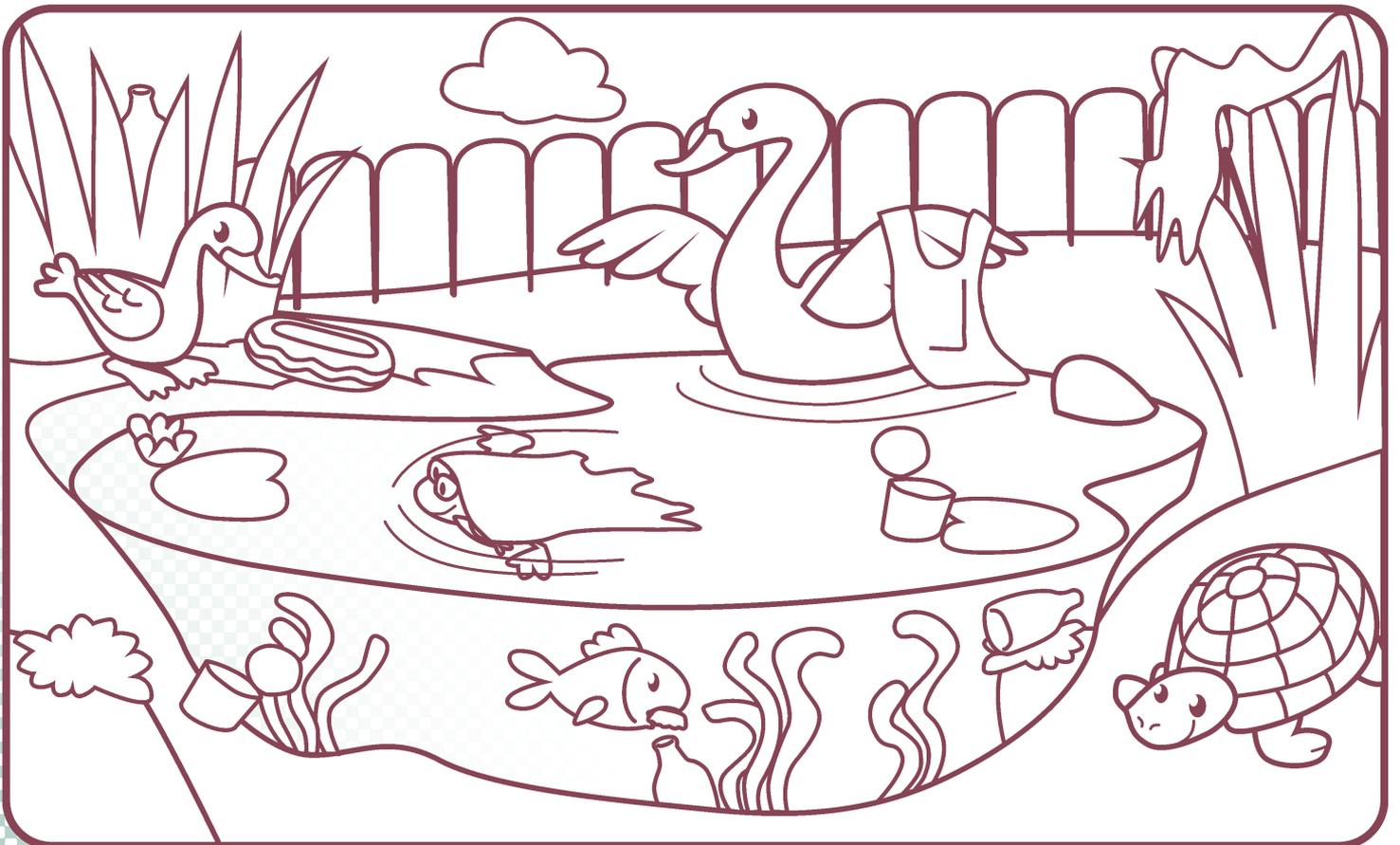
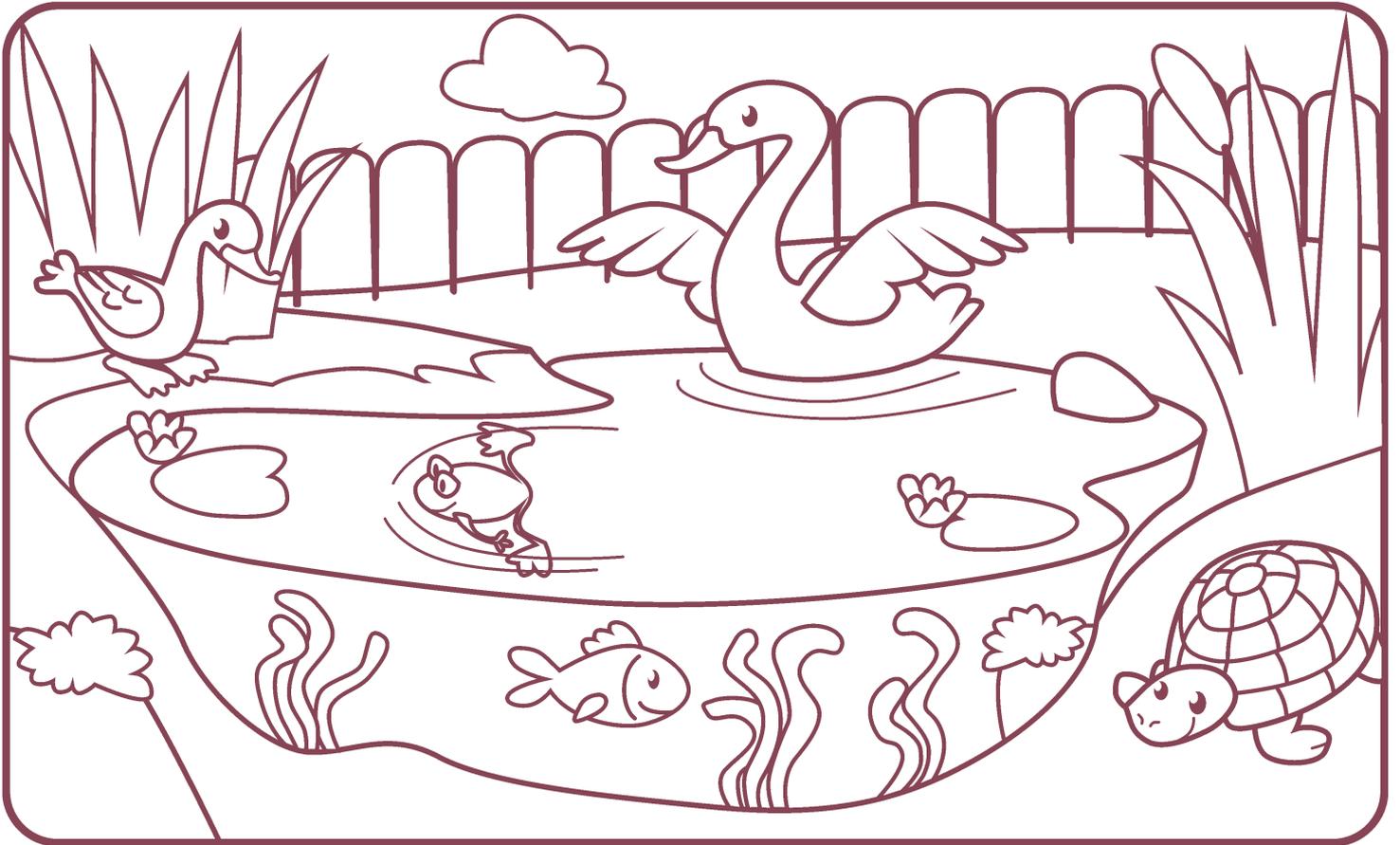
Пронађи прави пут до парка.

Помози веверици да пронађе своју кућу.

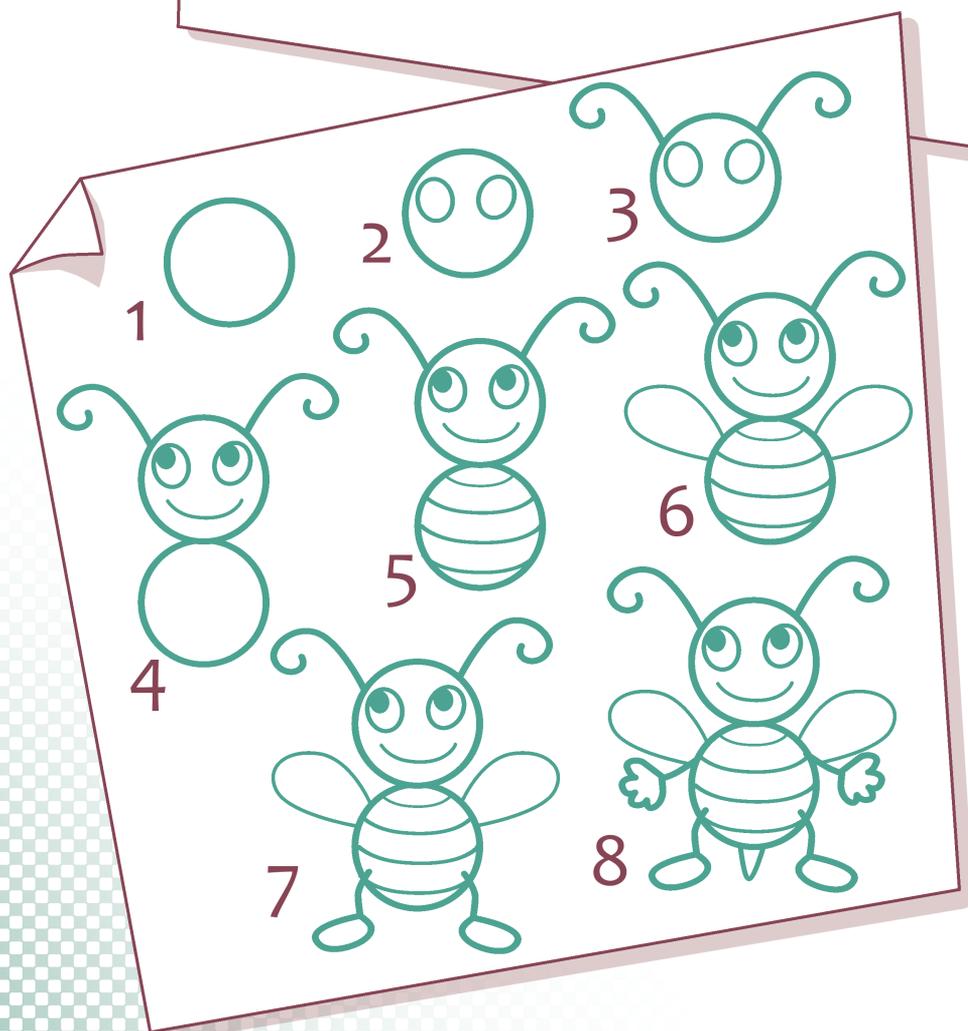
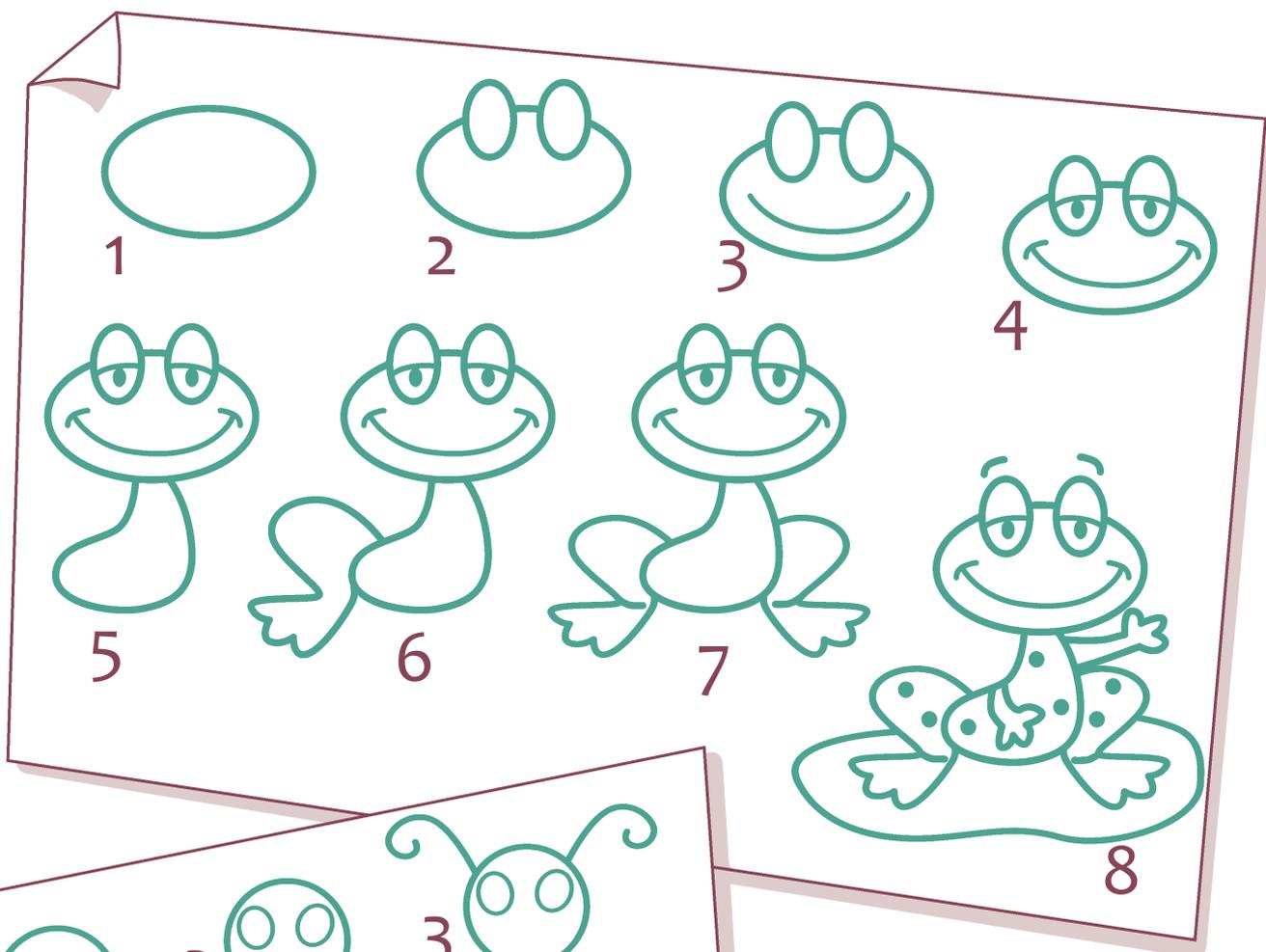

Пронађите 10 разлика на сликама.

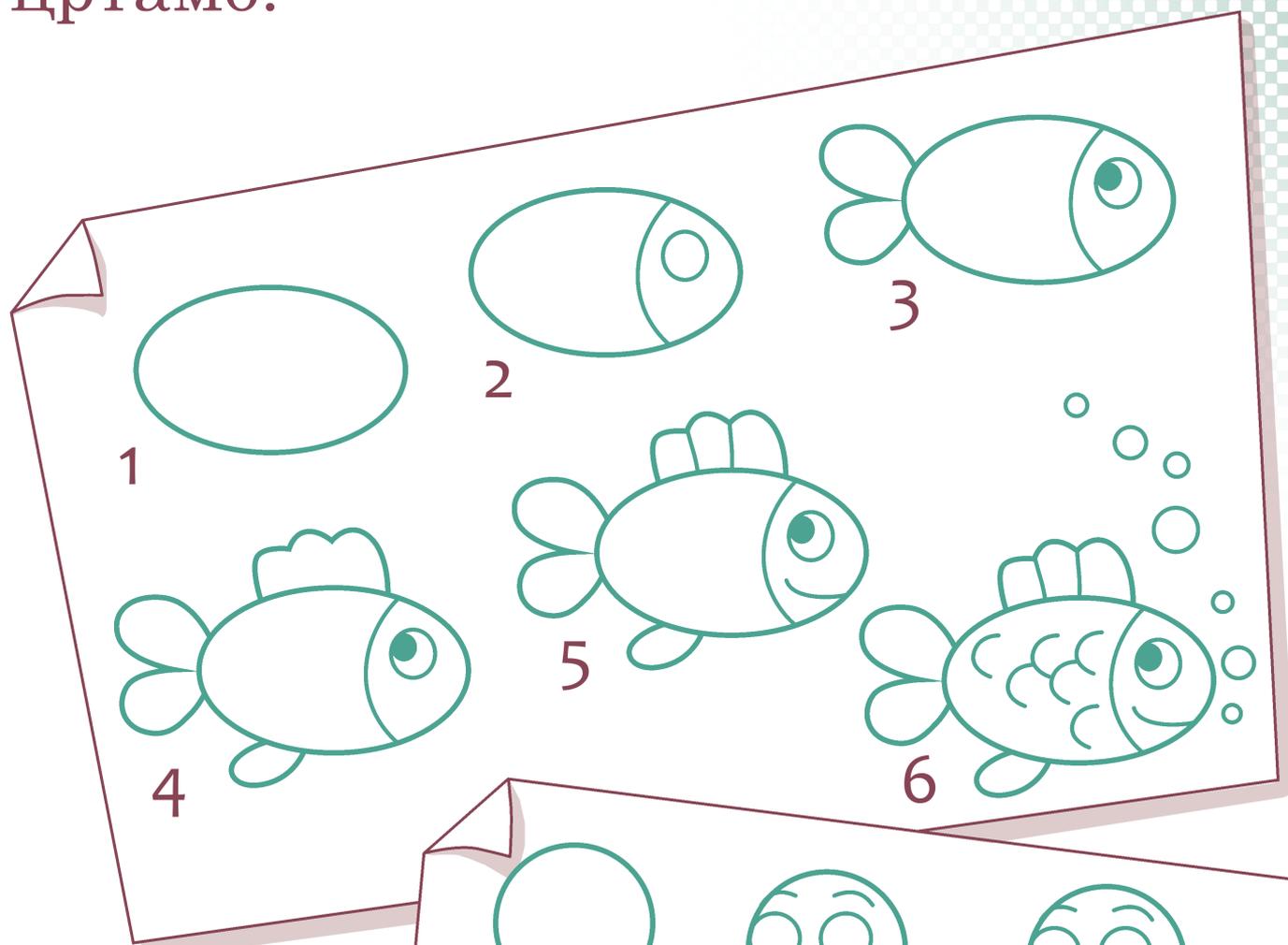
Узми оловку и папир (може и бојице) и прати...

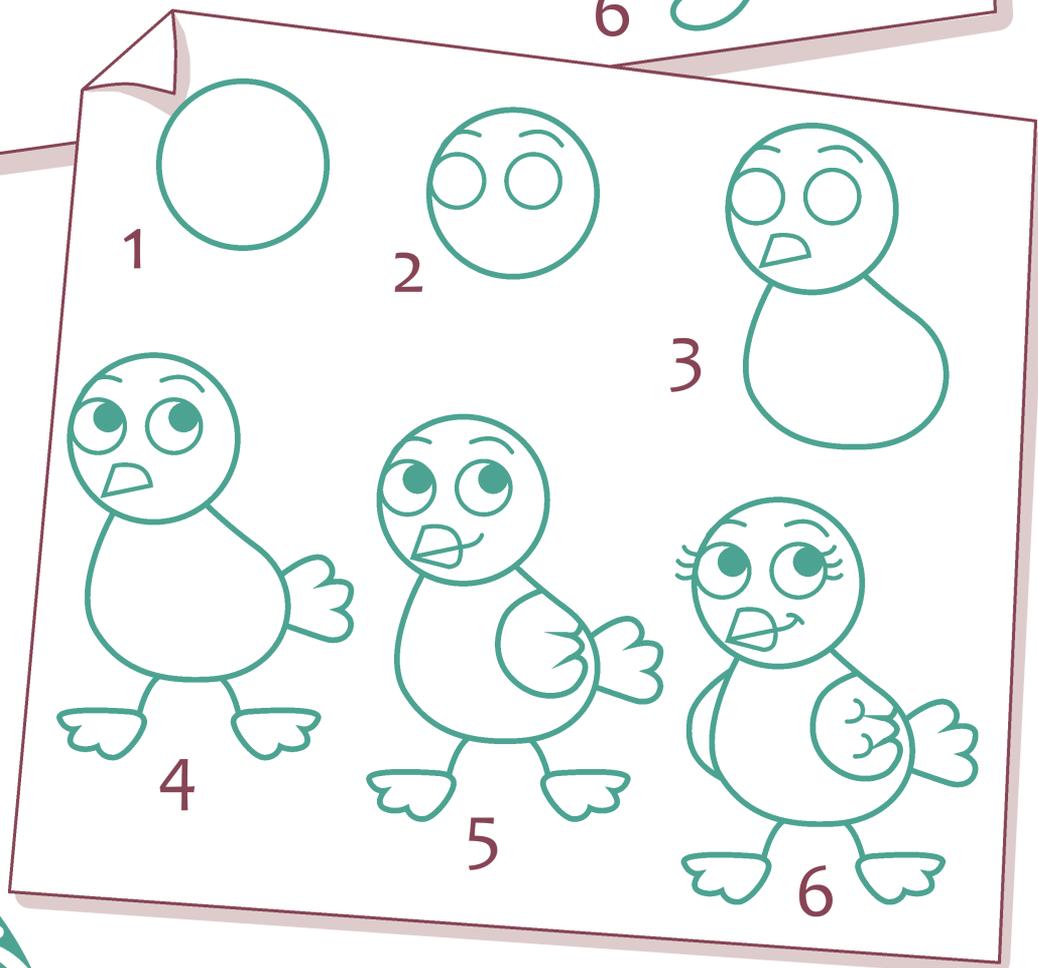
А после обоји свој цртеж.

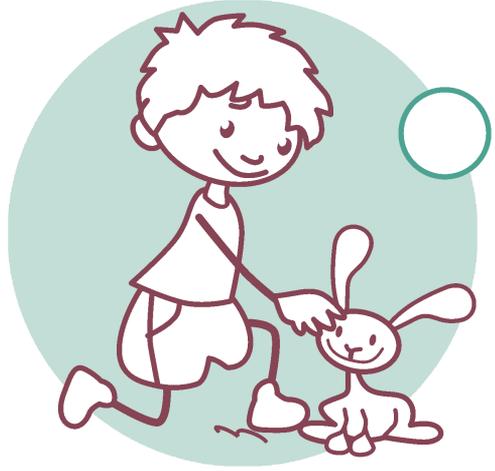

Лако и уз игру хајде да научимо да цртамо.

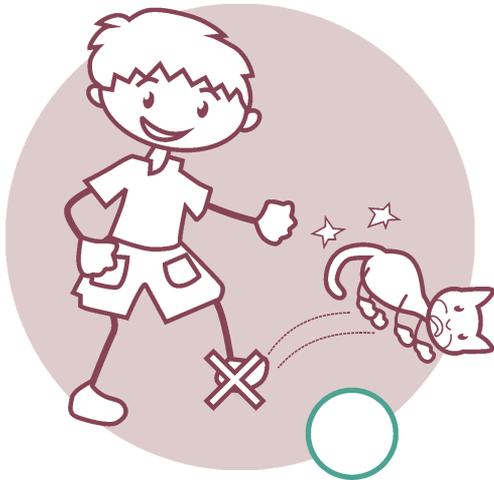
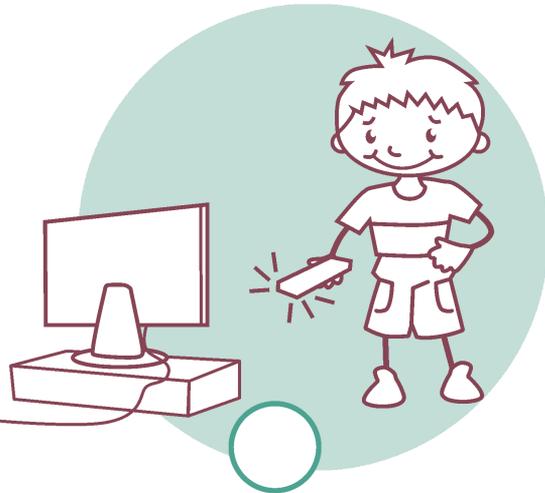

Моћеш ли да ме обојиш?

Ако желиш да сачуваш животну средину.....

1. Угаси светло кад излазиш из просторије.
2. Користи дезодорансе који не загађују животну средину.
3. Вози се бициклом уместо аутомобилом.
4. Воли све животиње.
5. Сакупи папир за рециклажу.
6. Посади биљку где год можеш.
7. Не уништавај зеленило.
8. Искључи електричне уређаје након употребе.
9. Не просипај хемикалије у судоперу.
10. Затвори славину након употребе.
11. Не повређуј животиње.
12. Чешће користи јавни превоз.
13. Не разбацуј смеће.
14. Користи платнену торбу уместо пластичне кесе.
15. Чувај природу и брини се о својој околини.

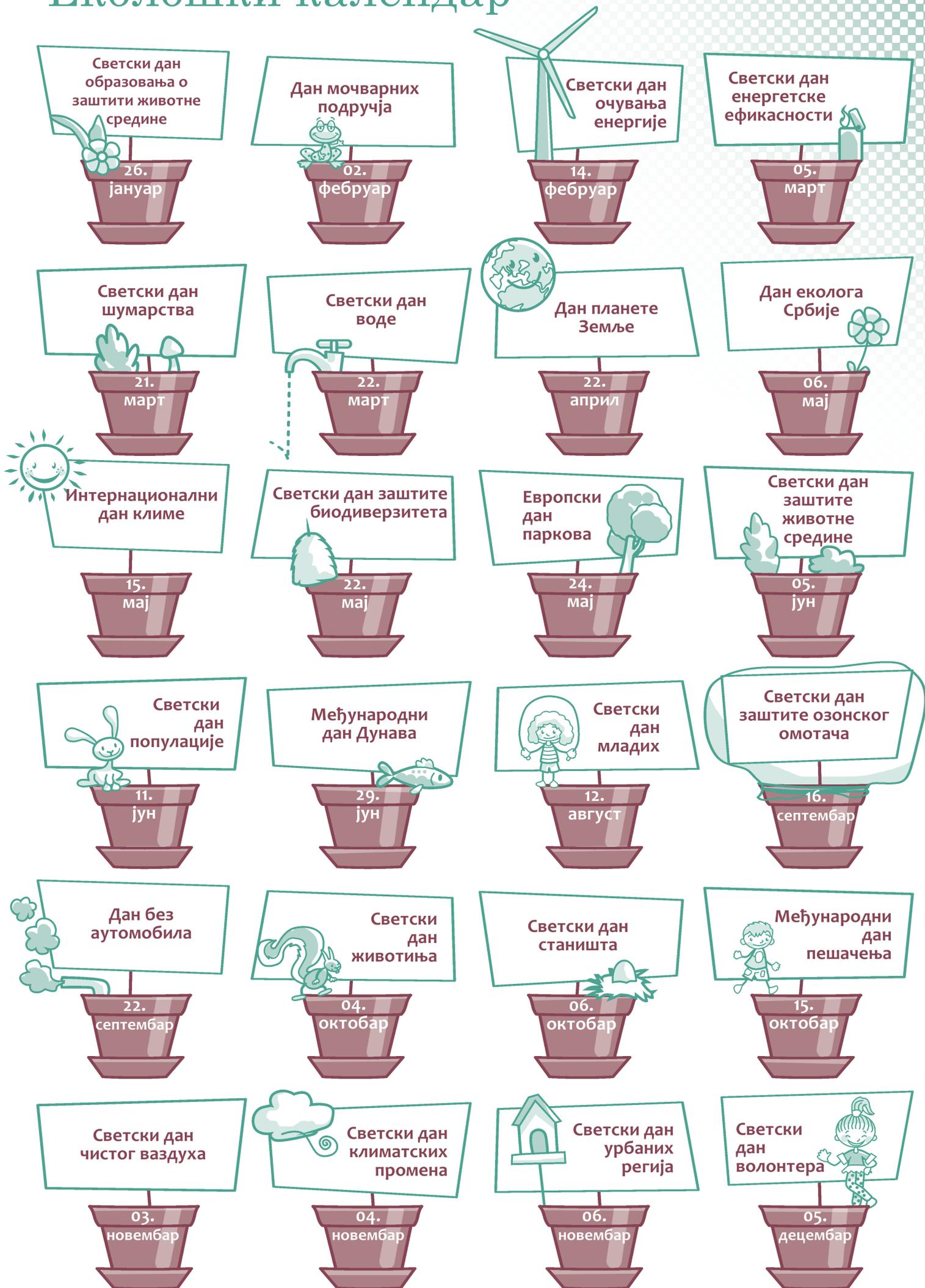
Чиста Планета = Срећна Планета

Напиши тачан резултат и обоји одговарајућом бојом.

- 25- плава
- 18- наранџаста
- 14- светло зелена
- 31- жута
- 23- браон
- 12- црвена

Еколошки календар

Уредник и издавач:

Град **Нови Сад**
City of Novi Sad

ГРАДСКА УПРАВА ЗА ЗАШТИТУ

ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

City Administration for Environmental Protection

Руменачка 110а, Нови Сад

www.environovisad.rs

Дизајн: Ателиер Пекан

Илустровао: Зоран Пешкан

Штампа:

21000 Нови Сад, Момчила Тапавице 2

Тел./факс: +381 21 499 461

Тираж: 3000 комада

**БЕСПЛАТАН ПРИМЕРАК
2019.**